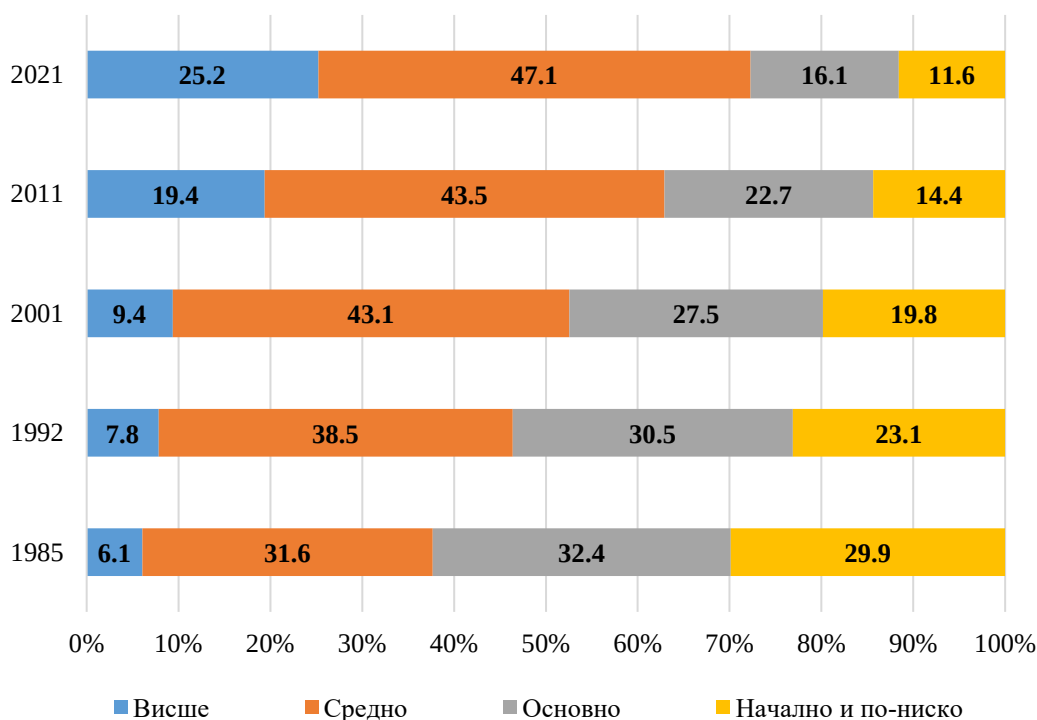

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА НАСЕЛЕНИЕТО КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 ГОДИНА В ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

Образователна структура на населението

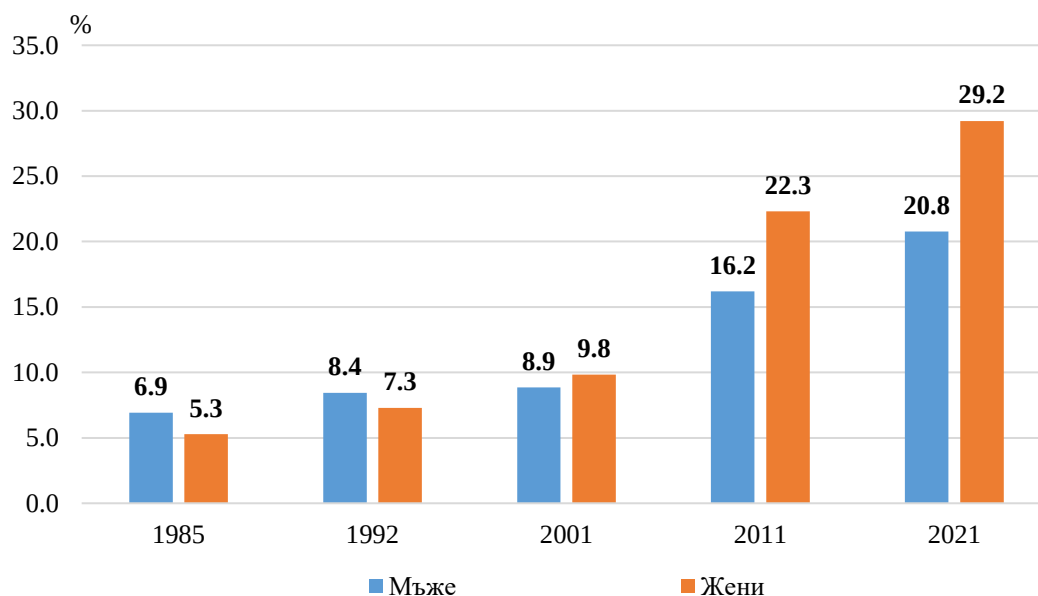
Наблюдението на най-високата завършена степен на образование започва от преброяването, проведено през 1934 година. За целия период до 2021 г. образователната структура на населението на 7 и повече навършени години значително се подобрява, следвайки ясно изразена тенденция на увеличение на броя и дела на населението с висше и средно образование и намаляване на броя на хората с основно и по-ниско образование.

Фиг. 1. Образователна структура на населението на 7 и повече навършени години в област Пловдив по години на преброяванията

Към 7 септември 2021 г. броят на лицата с висше образование в областта е 149.2 хил., или всеки четвърти (25.2%) е висшист. В сравнение с предходното преброяване относителният дял на лицата с висше образование се увеличава с 5.8 процентни пункта. Увеличава се и разликата между завършилите висше образование по пол. Относителният дял на жените с висше образование достига 29.2%, а на мъжете - 20.8%, като в сравнение с 2011 г. се увеличава съответно с 6.9 и 4.6 процентни пункта.

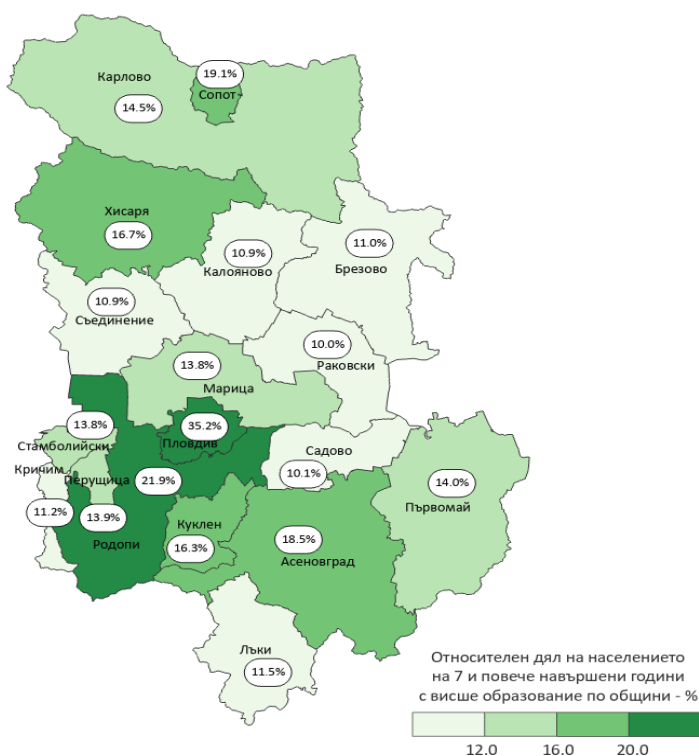
Фиг. 2. Относителен дял на населението на 7 и повече навършени години в област Пловдив с висше образование по години на преброяванията и пол

Значителни са различията и в образователната структура на лицата по местоживеене. Докато относителният дял на лицата с висше образование в градовете е 29.7%, то в селата е 12.3%, или два и половина пъти по-малко.

В регионален аспект най-висок е относителният дял на висшистите в община Пловдив - 35.2%, следвана от общините Родопи (21.9%) и Сопот (19.1%), а най-нисък е в общините Раковски (10.0%), Садово (10.1%), Съединение и Калояново (по 10.9%).

Фиг. 3. Относителен дял на населението на 7 и повече навършени години в област Пловдив с висше образование по общини към 7 септември 2021 година

Към 7 септември 2021 г. 261.6 хил. лица са със завършена най-висока степен средно образование. От тях 35.2% са завършили общообразователни (гимназиални) програми, а 64.8% - професионални програми, включващи придобиването на втора или трета степен на професионална квалификация, или еквивалентните в миналото техникуми и средни политехнически училища (СПТУ). Професионалното средно образование е по-разпространено при мъжете (57.6%) отколкото при жените (42.4%). Програми за професионално обучение след средно образование (IV степен професионална квалификация) са завършили 7.6 хил. лица, а 9.3 хил. лица са със завършен първи гимназиален етап на средното образование.

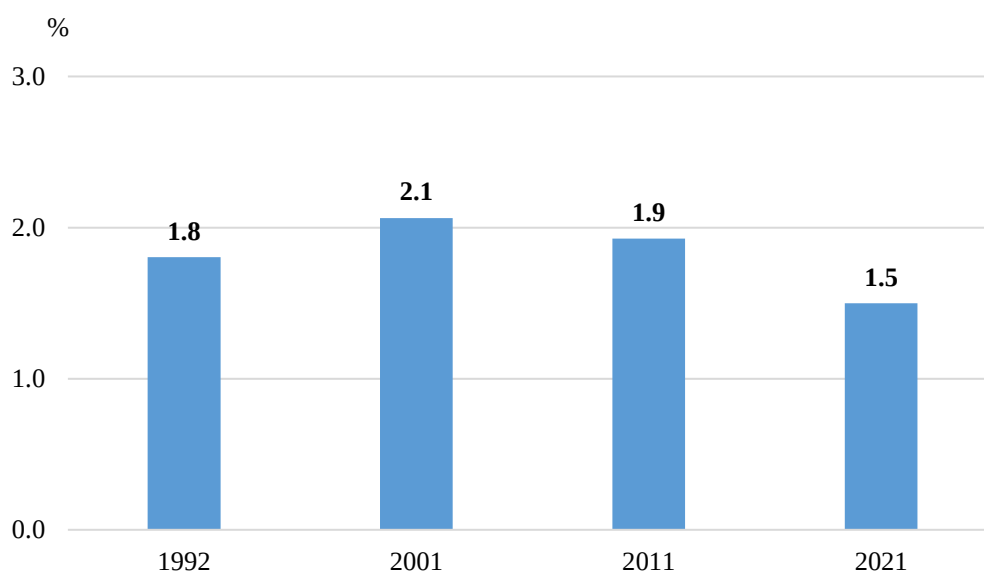
Продължава положителната тенденция на намаляване на лицата с ниско или без образование. Завършилият начално образование са 36.2 хил. лица; започналите, но незавършили начално образование са 27.5 хиляди и никога непосещаващите училище са 4.9 хиляди. Спрямо 2011 г. относителните дялове от населението на 7 и повече навършени години намаляват съответно с 1.8, 0.3 и 0.6 процентни пункта.

В регионален аспект най-нисък е дялът на лицата с начално и по-ниско образование в общините Сопот (7.3%), Хисаря (8.9%) и Родопи (9.7%), а най-висок е в общините Раковски (17.2%), Кричим (16.8%) и Садово (15.9%).

Грамотност на населението

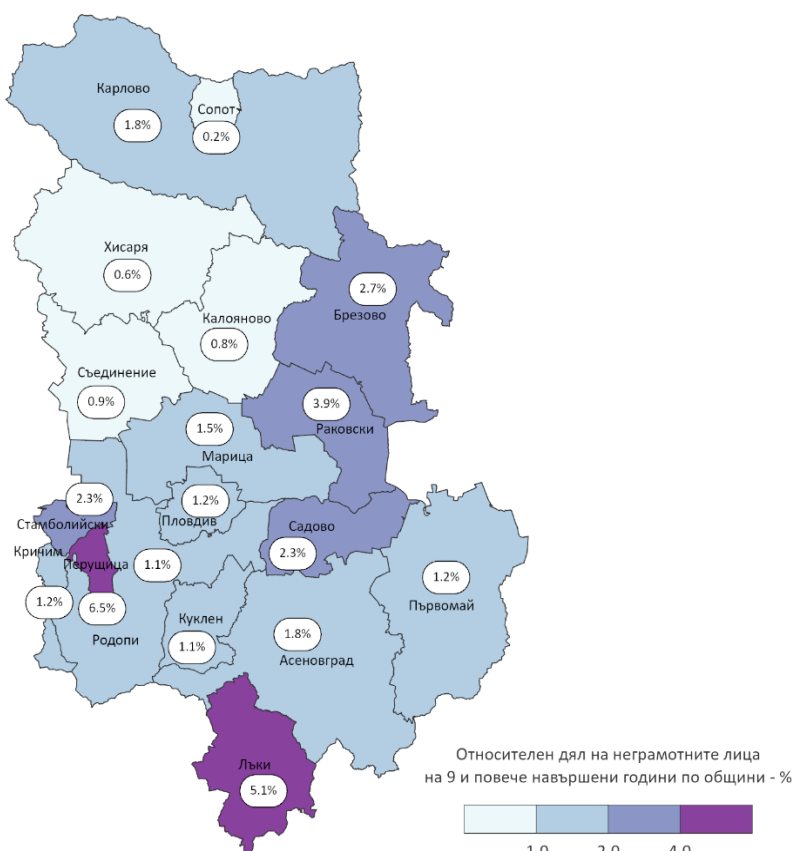
Грамотността се дефинира като умението да се чете и пише и е традиционен въпрос в преброяванията на населението. Докато през 1992 г. 1.8% от населението на 9 и повече навършени години в област Пловдив е било неграмотно, то този дял спада до 1.5% през 2021 година. Спрямо 2001 г. намалението на дела на неграмотните е 0.6 процентни пункта.

Фиг. 5. Относителен дял на неграмотното население на 9 и повече навършени години в област Пловдив по години на преброяванията

Дялът на неграмотното население е по-висок в селата (1.6%) отколкото в градовете (1.5%). Най-висок е относителният дял на неграмотните в общините Перушица (6.5%), Лъки (5.1%) и Раковски (3.9%), а най-нисък е в община Сопот - 0.2%.

Фиг. 6. Относителен дял на неграмотните лица на 9 и повече навършени години по общини към 7 септември 2021 година

Участие във формално образование

Към 7.09.2021 г. 94.4 хил. лица, или 14.9% от населението на областта, са били записани във формалната образователна система за придобиване на образователна степен и/или степен на професионална квалификация. Извън участие в образователния процес са 2 232 деца в задължителната училищна възраст (7 - 15 години).

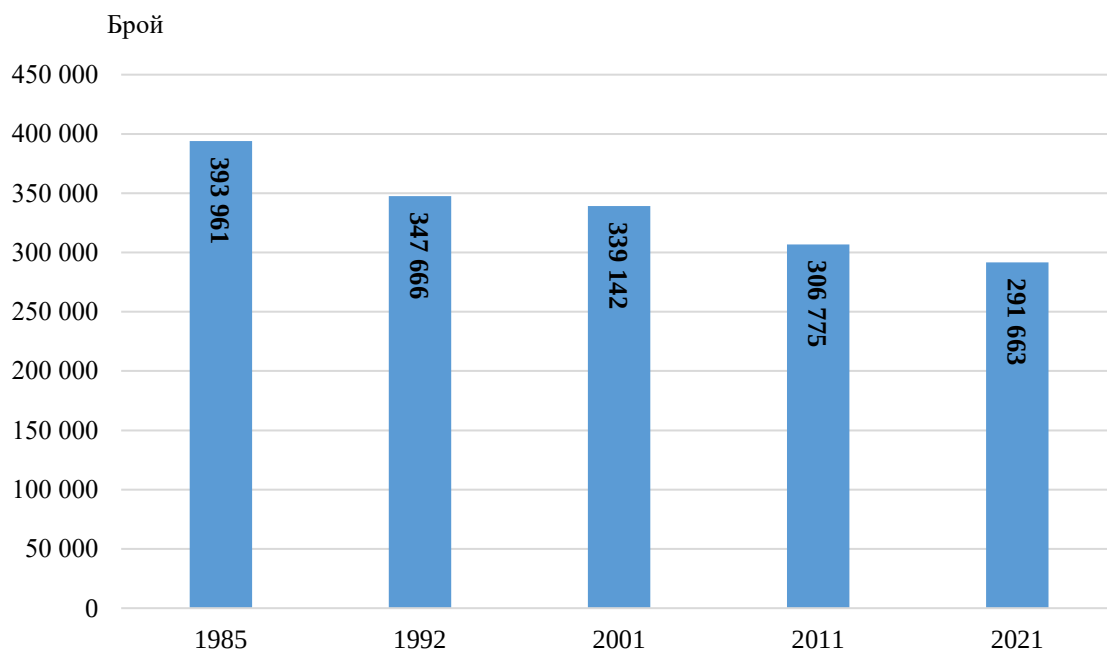
Икономически характеристики на населението

Всички данни за икономическите характеристики на населението се отнасят до положението на лицата на пазара на труда през седмицата, предхождаща критичния момент на преброяването - 31 август - 6 септември 2021 година.

Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни през наблюдавания период.

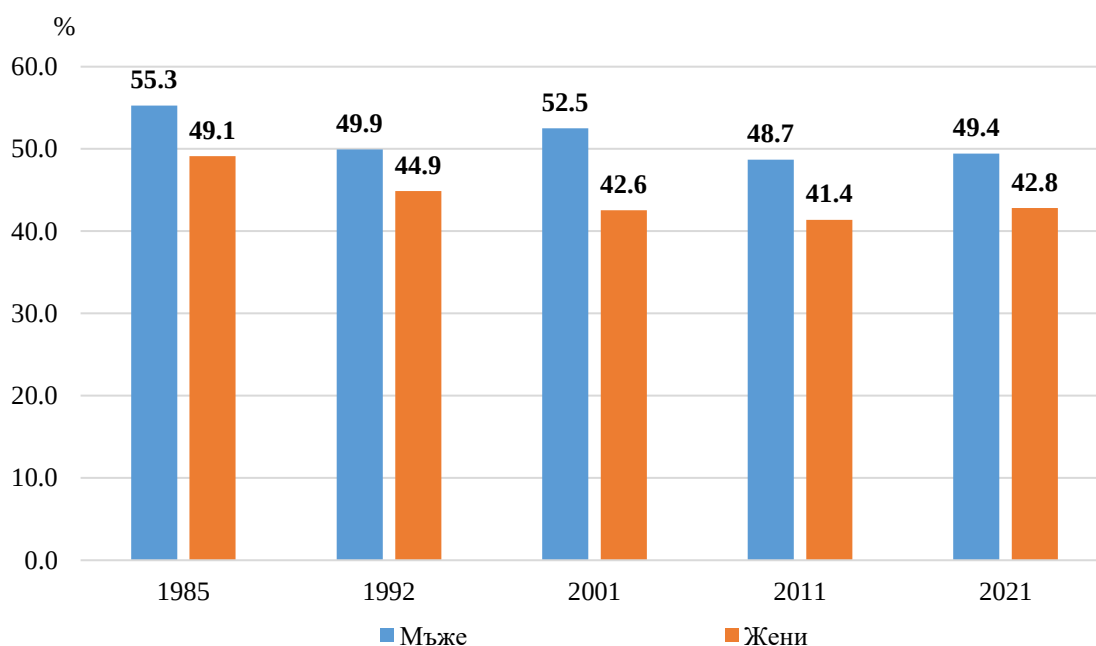
През наблюдавания период в областта има 291 663 икономически активни лица на възраст 15 и повече навършени години, или 46.0% от населението на областта. От тях 268 422 са заети, а 23 241 са безработни.

Фиг. 7. Икономически активно население по години на преброяванията

Броят на икономически активните лица нараства до 1985 г., когато достига и най-високата си стойност - 393 961 души. През следващите години той намалява, за да достигне 291 663 души към 7 септември 2021 година. Спрямо 2011 г. броят на икономически активните лица намалява с 15.1 хил. души, или с 4.9%.

Фиг. 8. Относителен дял на икономически активното население по пол и години на преброяванията

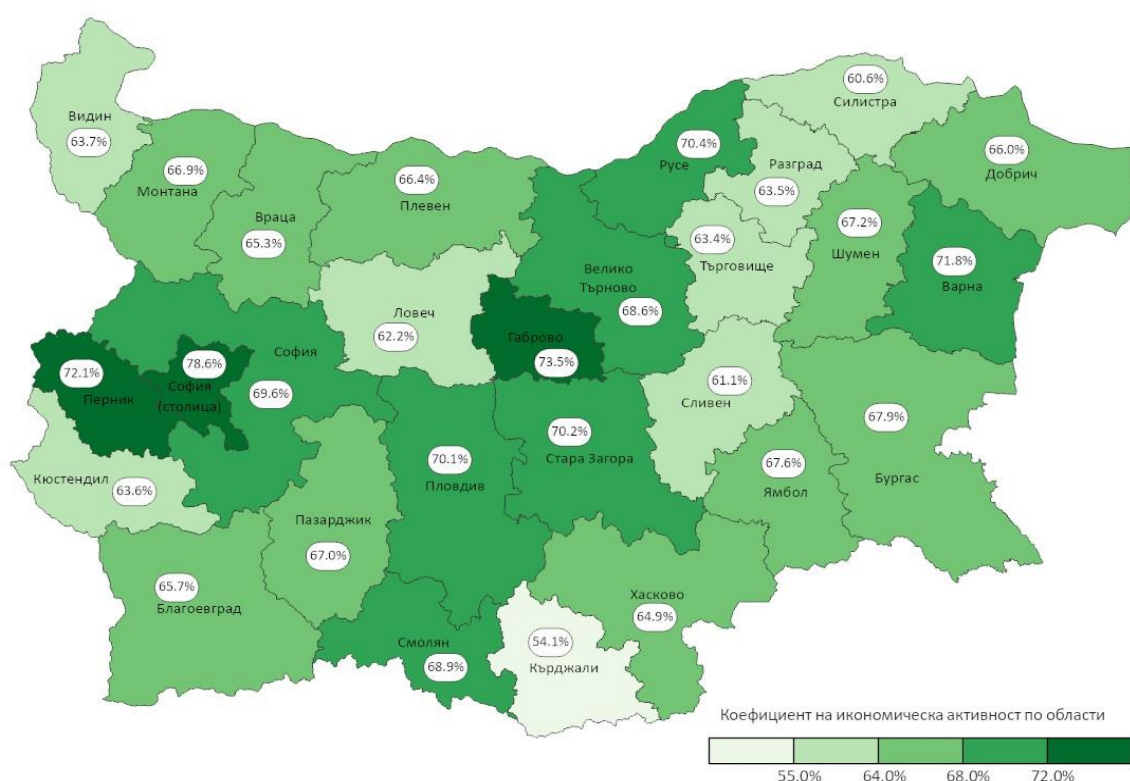

Икономически активни лица на възраст 15 - 64 навършени години

През наблюдавания период в областта има 280.3 хил. икономически активни лица на възраст между 15 и 64 навършени години. Относителна мярка за степента на участие на населението в пазара на труда е коефициентът за икономическа активност, изчислен като отношение на броя на икономически активните лица към населението във възрастовата група 15 - 64 навършени години. Общо за областта коефициентът на икономическа активност е 70.1% (71.7% за мъжете и 68.5% за жените).

С най-висок коефициент на икономическа активност е община Пловдив - 73.8%, следвана от Сопот - 73.0%, и Родопи - 71.0%. Най-нисък е този показател в общините Кричим - 55.2%, Садово - 58.7%, и Перущица - 60.7%.

Фиг. 9. Коефициент на икономическа активност по области през периода 31 август - 6 септември 2021 година

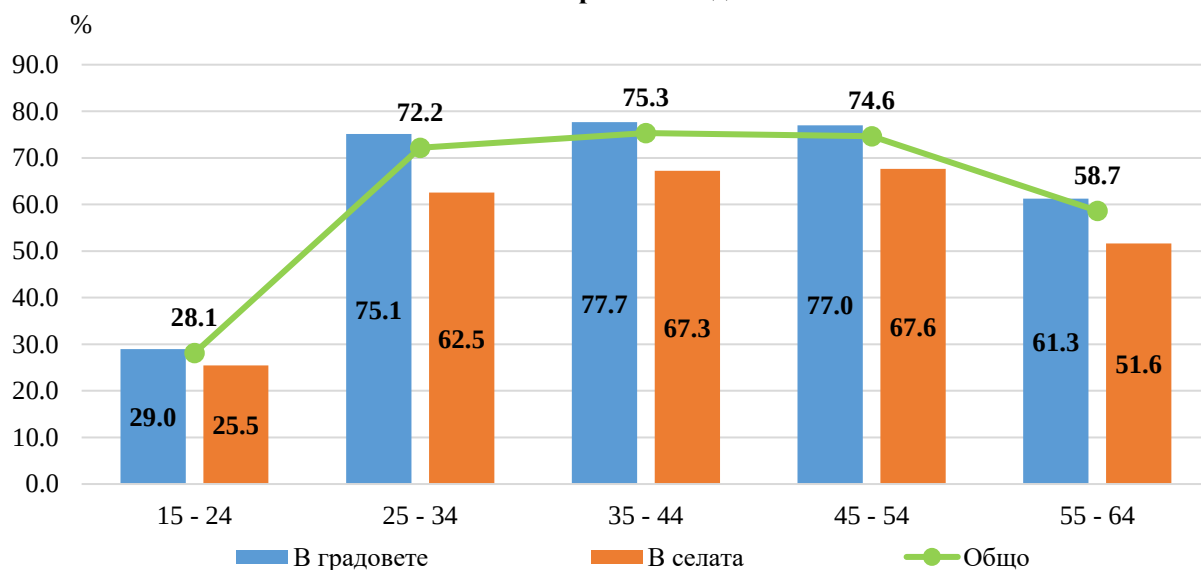
Заети лица на възраст 15 - 64 навършени години

От общия брой икономически активни лица на възраст 15 - 64 години 257.5 хил. са заети. Жените са 126.5 хил., или 49.1%, а мъжете - 131.1 хил., или 50.9%.

Коефициентът на заетост, изчислен като отношение на броя на заетите лица към населението във възрастовата група 15 - 64 навършени години, е 64.4%. Коефициентът на заетост при мъжете е по-висок от този при жените, съответно 65.6% и 63.2%.

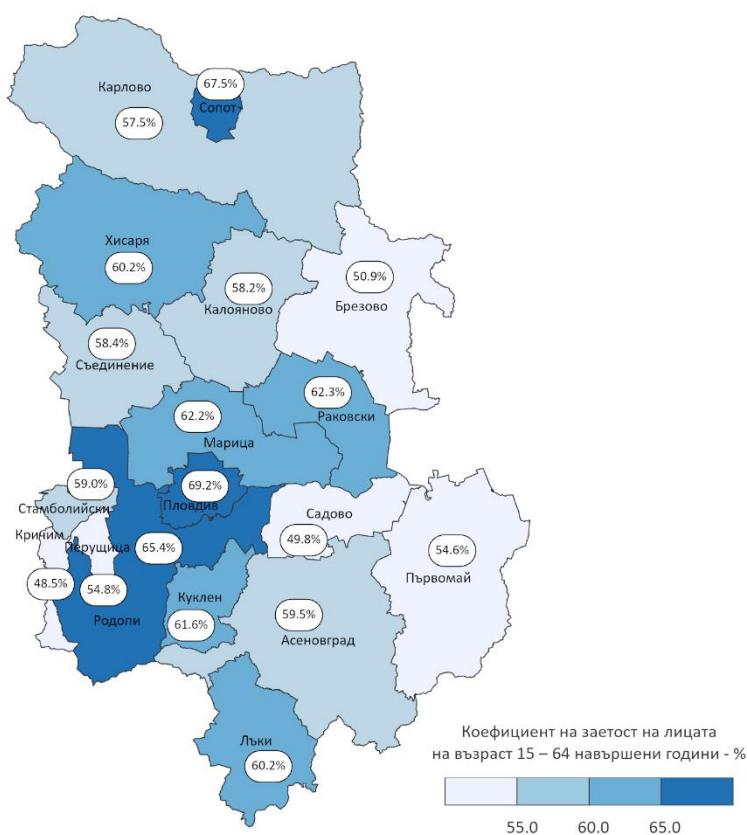
Повъзрастовите коефициенти на заетост показват, че участието в пазара на труда е най-ниско във възрастовата група 15 - 24 навършени години (28.1%). С повишаване на възрастта показателят се увеличава, като най-висока е стойността му при лицата на възраст 35 - 44 навършени години (75.3%). Коефициентът на заетост е по-нисък в селата отколкото в градовете във всички възрастови групи.

Фиг. 10. Повъзрастови коефициенти на заетост по местоживеене през периода 31 август - 6 септември 2021 година

В регионален аспект най-висок е коефициентът на заетост в общините Пловдив - 69.2%, Сопот - 67.5% и Родопи - 65.4%, а най-нисък е в общините Кричим - 48.5%, Садово - 49.8% и Брезово - 50.9%. Общо в 15 общини този показател е по-нисък от средния за областта.

Фиг. 11. Коефициент на заетост на лицата на възраст 15 - 64 навършени години по общини през периода 31 август - 6 септември 2021 година

Продължава тенденцията на повишаване на образователния статус на зетите лица. През наблюдавания период с висше образование са 96.9 хил. души, или 37.6% от зетите. Спрямо 2011 г.

този дял се увеличава с 6.0 процентни пункта. Образователният статус на заетите жени е по-висок в сравнение с този на заетите мъже. Делът на жените с висше образование от всички заети жени е 46.1%, съответно 29.5% при мъжете.

През наблюдавания период най-много лица са заети в икономическите дейности „преработваща промишленост“ - 67.7 хил. души, или 26.36%, „търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ - 44.2 хил., или 17.2%, и „държавно управление“ - 18.7 хил., или 7.3% от заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години.

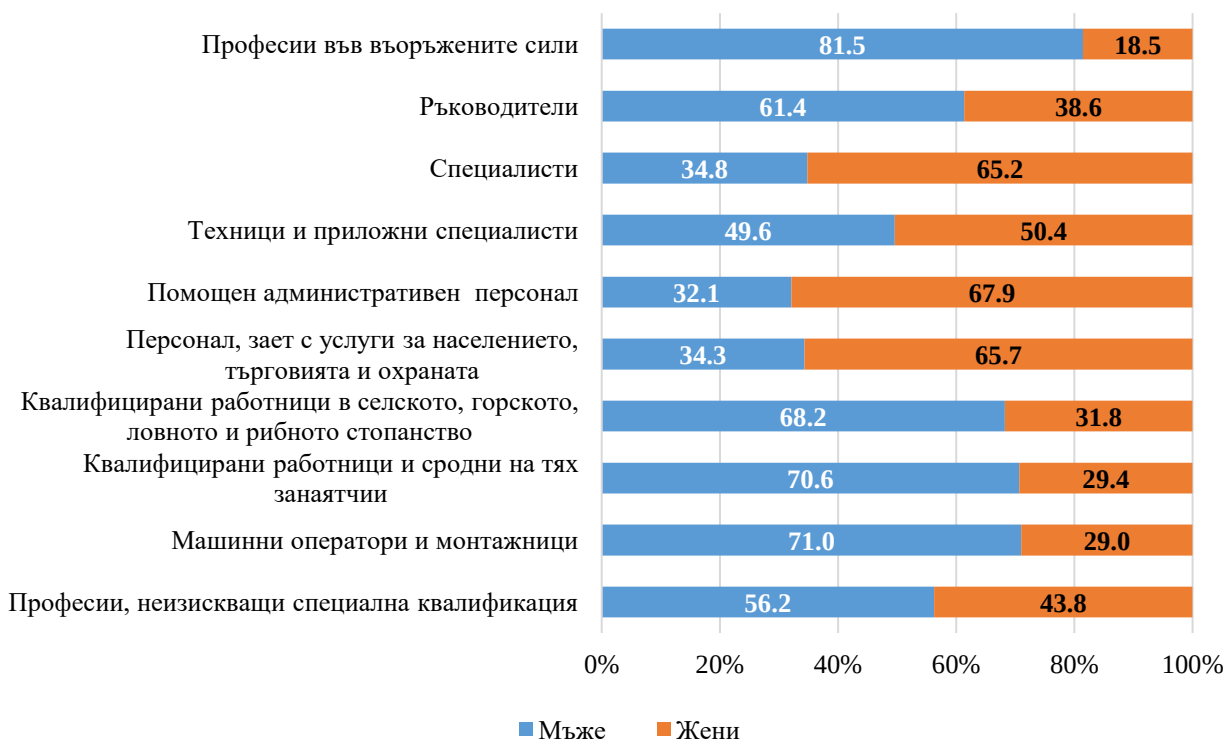
Налице са различия по пол между заетите в отделните икономически дейности. Мъжете преобладават в икономически дейности като „строителство“, „добивна промишленост“ и „транспорт, складиране и пощи“, а жените преобладават в икономическите дейности „хотелиерство и ресторантьорство“, „образование“ и „хуманно здравеопазване и социална работа“.

Фиг. 12. Разпределение на заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години по икономически дейности и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

Разпределението по професии показва, че най-много заети има в клас „специалисти“ (16.4%), следва клас „персонал, зает с услуги за населението и търговия“ (17.0%) и „професии, неизискващи специална квалификация“ (12.8%). И тук се наблюдават съществени различия по пол.

Фиг. 13. Разпределение на заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години по професии и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

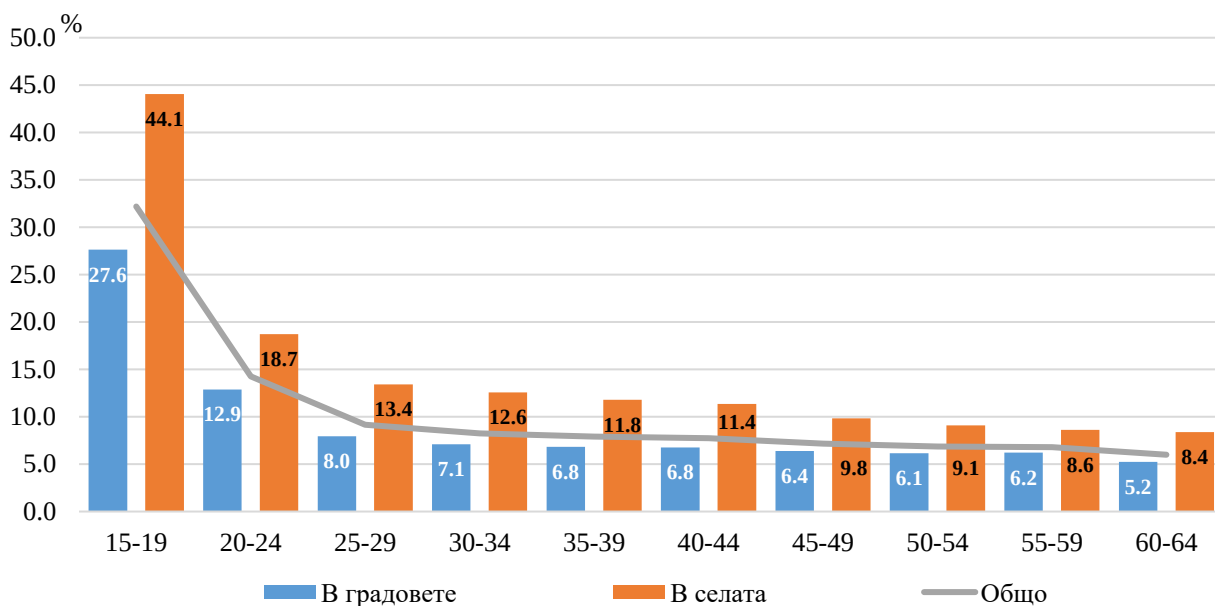
Безработни лица на възраст 15 - 64 навършени години

През наблюдавания период безработните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 22.8 хиляди. Жените са 10.5 хил., или 46.2%, а мъжете 12.3 хил., или 53.8%.

Коефициентът на безработица, изчислен като отношение на броя на безработните лица към икономически активното население във възрастовата група 15 - 64 навършени години, е 8.1% общо за областта, съответно 8.6% за мъжете и 7.7% за жените.

Повъзрастовите коефициенти на безработица показват, че най-висок е делът на безработните във възрастовата група 15 - 19 години (32.2%). С нарастване на възрастта стойността на показателя намалява. Коефициентът на безработица е по-нисък в градовете отколкото в селата във всички възрастови групи.

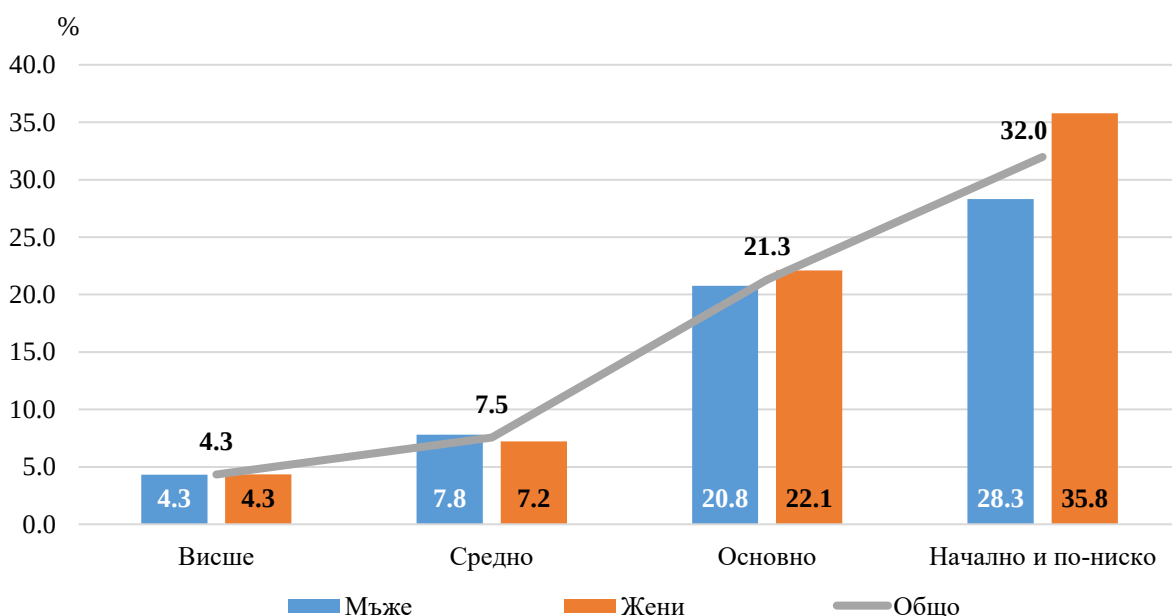
Фиг. 14. Повъзрастови коефициенти на безработица в градовете и селата през периода 31 август - 6 септември 2021 година

Най-висок е делът на безработните със средно образование - 49.2% от всички безработни, следван от тези с основно (21.8%), висше (19.2%) и начално и по-ниско (9.8%). Най-висок е делът на безработните жени сред висшистите - 60.3%, а най-нисък при лицата със средно образование (40.5%).

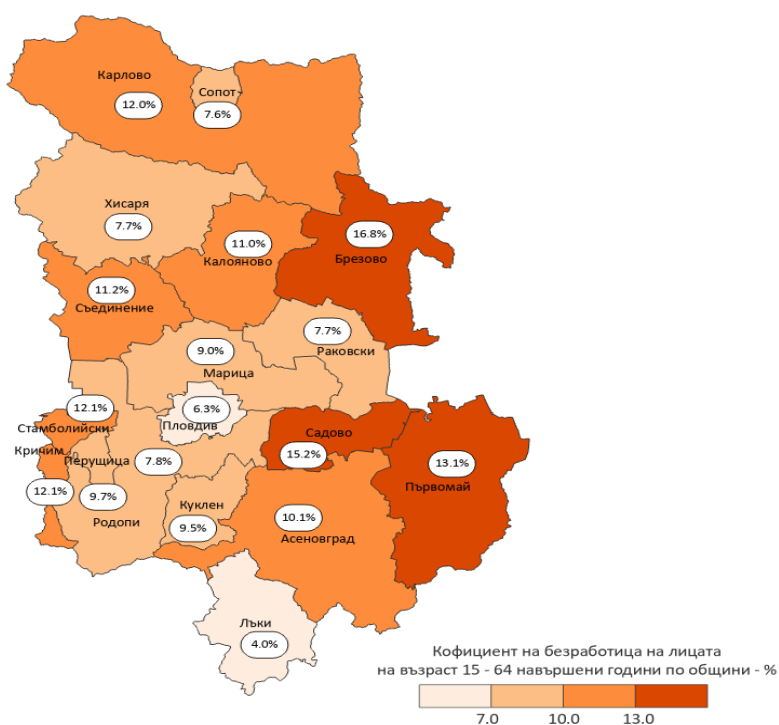
Коефициентът на безработица за лицата на възраст 15-64 със завършено висше образование е 4.3%, колкото е при мъжете и при жените. За лица с начално и по-ниско образование коефициентът на безработица е 32.0%, съответно 28.3% за мъжете и 35.8% за жените.

Фиг. 15. Коефициенти на безработица по степен на завършено образование и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

Коефициентът на безработица е най-нисък в общините Лъки - 4.0%, Пловдив - 6.3% и Сопот - 7.6%, а най-висок е в Брезово - 16.8%, Садово - 15.2% и Първомай - 13.1%. В шест общини този показател е по-нисък от средния за областта.

Фиг. 16. Коефициент на безработица по общини през периода 31 август - 6 септември 2021 година

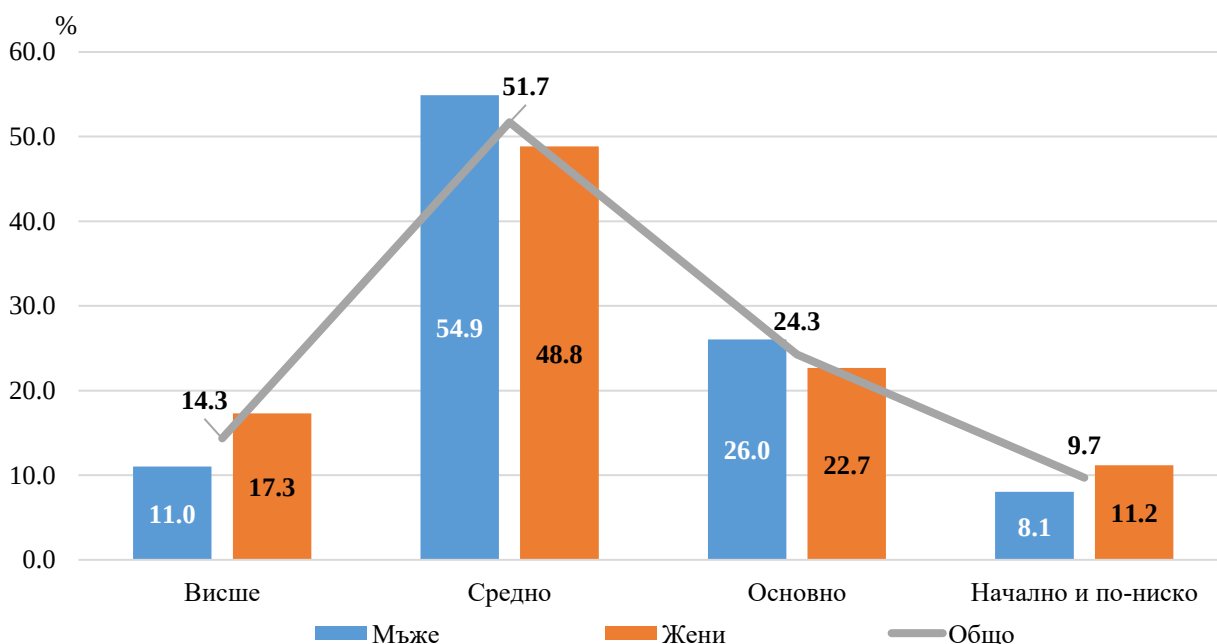

Икономически неактивни лица на възраст 15 64 навършени години

Икономически неактивното население на възраст 15 - 64 години е 119.5 хил. души, или 29.9% от населението в тази възрастова група. От тях 30.3 хил. са учащи, 27.8 хил. - пенсионери, 1.4 хил. - лица, получаващи доходи от собственост, и 60.0 хил. са „други“.

Най-висок е дялът на икономически неактивното население със средно образование - 51.7%. Следват лицата с основно (24.3%) и с висше образование (14.3%).

Фиг. 17. Разпределение на икономически неактивните лица по образование и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

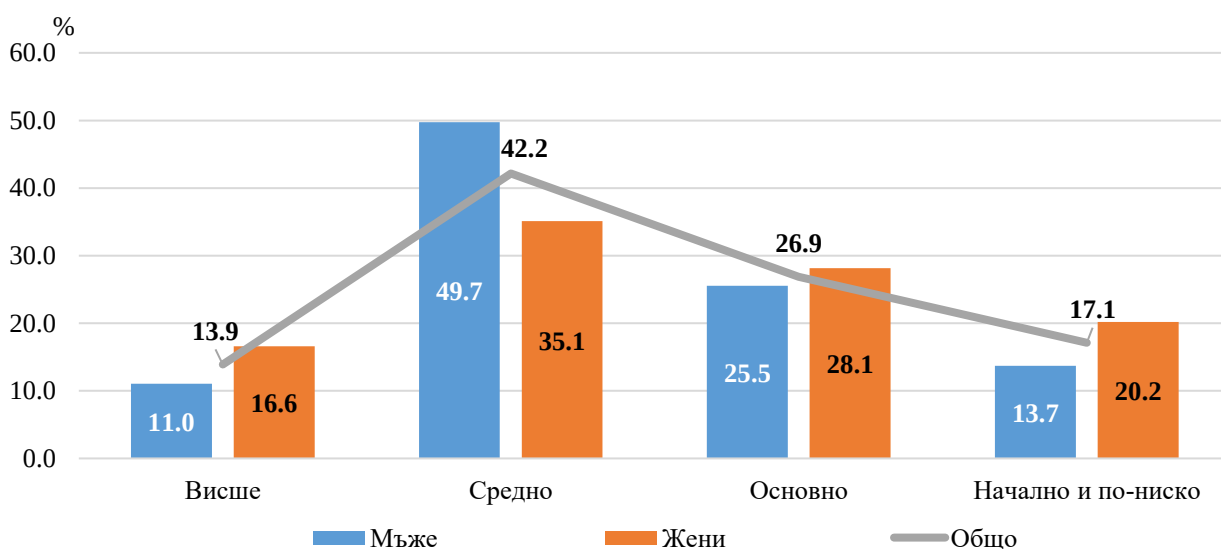

В регионален аспект Кричим е общината с най-висок относителен дял на икономически неактивното население - 44.8%, следват Садово - 41.3% и Перушица - 39.3%. Най-нисък е дялът на икономически неактивното население в Пловдив - 26.2%.

Незаети и неучащи на възраст 15 - 29 навършени години

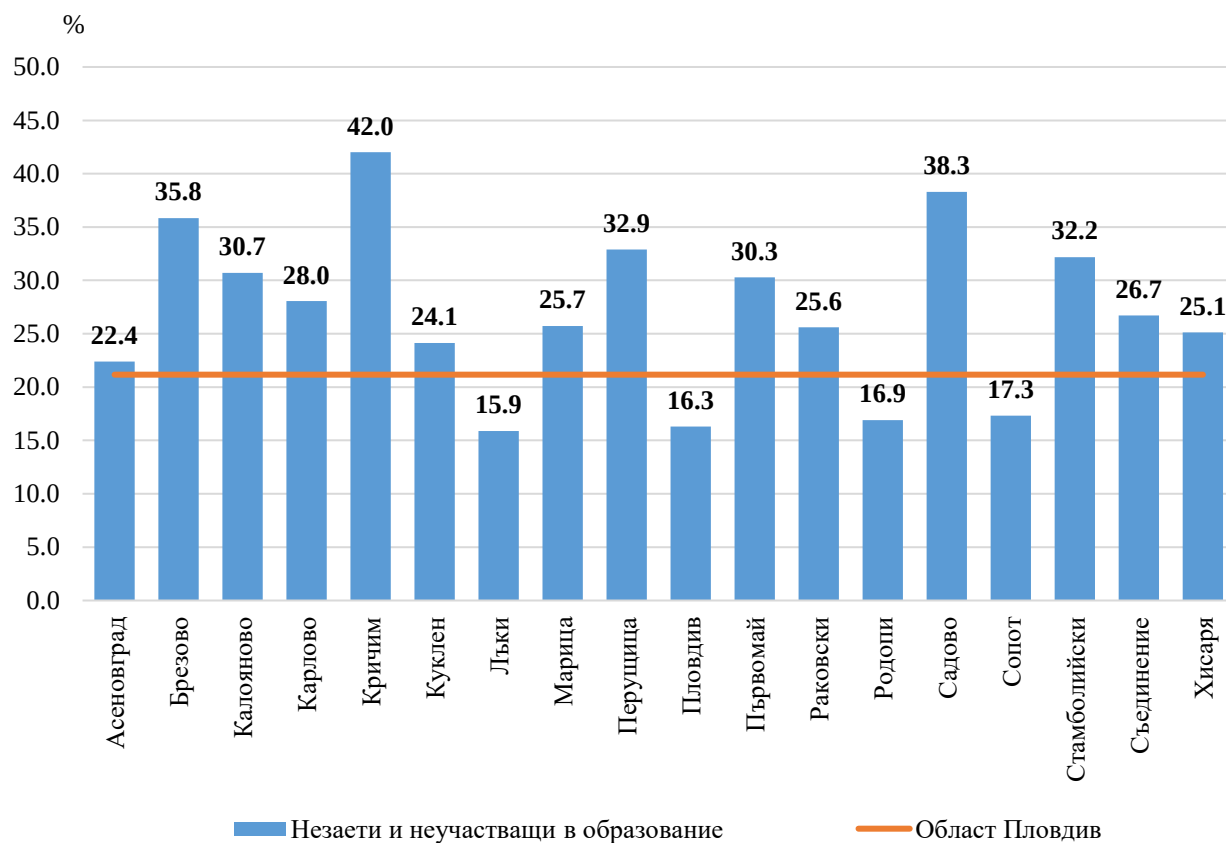
През наблюдавания период незаетите и неучастващи в образование и обучение от населението на възраст 15 - 29 навършени години са 18.4 хил. души, или 21.2% от населението на същата възраст. От общият брой незаети и неучащи 42.9% са на възраст 25 - 29, 37.4% на възраст 20 - 24 и 19.7% на възраст 15 - 19 навършени години. Преобладават лицата със завършено средно (42.2%) и основно образование (26.9%). Завършилиите висше образование сред незаетите и неучастващи в образование и обучение са 13.9%.

Фиг. 18. Разпределение на незаетите и неучастващи в образование и обучение лица по образование и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

В регионален аспект дялът на лицата на възраст 15 - 29 навършени години, които не са заети и не участват в образование и обучение, е най-висок в общините Сливен (37.6%) и Силистра (33.3%), а най-нисък - в област София (столица) - 10.6%. Общо в 19 области този показател е над средния за страната.

Фиг. 19. Незасти и неучащи на възраст 15 - 29 навършени години по общини за периода 31 август - 6 септември 2021 година

Графикът за публикуване на данните от Преброяване 2021 можете да намерите [тук](#). Основни данни от преброяването ще бъдат публикувани в Информационна система ИНФОСТАТ, както и ще бъдат предоставяни по заявки на потребители в съответствие със [Списъка на стандартните статистически показатели](#) и [Правилника за разпространение на статистически продукти и услуги](#).

Приложение

Таблица 1

Образователна структура на населението на 7 и повече навършени години по години на преброяванията и пол

(Брой)

Години на преброяванията ¹	Общо	Степен на завършено образование				Без завършена степен на образование	Дете	Непоказано
		висше	средно ²	основно ³	начално			
Общо								
1985	684208	60826	197011	221924	132883	71564	-	-
1992	677422	76962	236822	206295	97796	59484	-	63
2001	675171	94147	260073	185934	80235	51466	1972	1344
2011	638369	123665	277959	144961	50131	40202	1451	-
2021	592001	149237	278542	95380	36165	32414	263	-
Мъже								
1985	335003	23210	102910	118408	60478	29997	-	-
1992	328150	27691	124827	106340	43459	25811	-	22
2001	325558	28846	142100	94590	34746	23674	1002	600
2011	306891	49711	143385	72784	21792	18482	737	-
2021	280806	58326	144629	45799	16483	15427	142	-
Жени								
1985	349205	18419	113298	103516	72405	41567	-	-
1992	348380	25397	135869	99955	54337	32790	-	32
2001	349613	34360	148914	91344	45489	27792	970	744
2011	331478	73954	134574	72177	28339	21720	714	-
2021	311195	90911	133913	49581	19682	16987	121	-

¹ За периода 1985 - 1992 г. включително образователната структура е за населението на 8 и повече навършени години.

² Включително и завършилите професионално образование с прием след средно образование (IV степен ПК) и завършилите първи гимназиален етап на средното образование.

³ Включително и завършилите професионално-техническите училища (I степен ПК).

Таблица 2

**Образователна структура на населението на 7 и повече навършени години по пол и
местоживеене към 7 септември 2021 година**

(Брой)

Образователна степен	Общо	По пол		По местоживеене	
		мъже	жени	в градовете	в селата
Образователна и научна степен „доктор“	3624	1763	1861	3358	266
Висше - степен „магистър“	84932	33120	51812	75903	9029
Висше - степен „бакалавър“	44893	18704	26189	38211	6682
Висше - степен „професионален бакалавър“ (специалист, полувисше)	15788	4739	11049	12916	2872
Професионално образование с прием след средно образование (IV степен ПК)	7620	3724	3896	6348	1272
Средно специално (техникум, професионална гимназия III степен ПК)	114302	62724	51578	86610	27692
Средно професионално-техническо (СПТУ, професионална гимназия II степен на ПК)	55226	34887	20339	36305	18921
Средно общо (гимназиално) образование	92056	38352	53704	69698	22358
Първи гимназиален етап на средно образование	9338	4942	4396	6934	2404
Професионално-техническо (ПТУ) след завършване на основно образование (I степен на ПК)	2910	1920	990	1677	1233
Професионално-техническо (ПТУ) с прием след VI/VII клас (I степен на ПК)	1091	662	429	653	438
Основно образование	91379	43217	48162	52496	38883
Начално (начален етап на основното образование)	36165	16483	19682	23960	12205
Незавършен начален етап на основното образование	27506	13596	13910	19803	7703
Никога непосещавал/а училище	4908	1831	3077	3210	1698
Дете до 7 години вкл., което още не посещава училище	263	142	121	218	45

Таблица 3

Грамотност на населението на 9 и повече навършени години по общини и пол към 7 септември 2021 година

(Брой)

Общини	Общо		Мъже		Жени	
	грамотни	неграмотни	грамотни	неграмотни	грамотни	неграмотни
Област Пловдив	571001	8817	271124	3443	299877	5374
Асеновград	51887	970	24786	312	27101	658
Брезово	5615	156	2740	59	2875	97
Калояново	9734	83	4783	35	4951	48
Карлово	42109	789	20137	288	21972	501
Кричим	6494	77	3191	36	3303	41
Куклен	5690	66	2747	18	2943	48
Лъки	2018	109	996	15	1022	94
Марица	28748	430	14106	182	14642	248
Перущица	3659	253	1747	107	1912	146
Пловдив	287805	3585	134437	1412	153368	2173
Първомай	19940	252	9527	78	10413	174
Раковски	22208	900	10899	417	11309	483
Родопи	29766	317	14369	130	15397	187
Садово	13099	314	6475	133	6624	181
Сопот	7768	13	3656	5	4112	8
Стамболийски	16000	372	7687	155	8313	217
Съединение	8492	75	4148	39	4344	36
Хисаря	9969	56	4693	22	5276	34

Таблица 4

Икономически активно население по местоживее и години на преброяванията

Години на преброяванията	Брой				%			
	Общо	Икономически активни	Икономически неактивни	Непоказано	Общо	Икономически активни	Икономически неактивни	Непоказано
1985	755559	393961	361598	-	100.0	52.1	47.9	-
1992	734495	347710	386722	63	100.0	47.3	52.7	0.0
2001	715816	339146	375030	1640	100.0	47.4	52.4	0.2
2011	683027	306775	376252	-	100.0	44.9	55.1	-
2021	634497	291663	342834	-	100.0	46.0	54.0	-
В градовете								
1985	530947	282550	248397	-	100.0	53.2	46.8	-
1992	519508	254589	264856	63	100.0	49.0	51.0	0.0
2001	511396	254661	255429	1306	100.0	49.8	49.9	0.3
2011	507407	243741	263666	-	100.0	48.0	52.0	-
2021	469896	226500	243396	-	100.0	48.2	51.8	-
В селата								
1985	224612	111411	113201	-	100.0	49.6	50.4	-
1992	214987	93121	121866	-	100.0	43.3	56.7	-
2001	204420	84485	119601	334	100.0	41.3	58.5	0.2
2011	175620	63034	112586	-	100.0	35.9	64.1	-
2021	164601	65163	99438	-	100.0	39.6	60.4	-

Таблица 5

**Население на възраст 15 - 64 навършени години по икономическа активност
и общини през периода 31 август - 6 септември 2021 година**

Общини	Общо	Заети	Безработни	Икономически неактивни
Област Пловдив	399794	257513	22808	119473
Асеновград	36051	21448	2405	12198
Брезово	3271	1665	335	1271
Калояново	6119	3561	441	2117
Карлово	28463	16372	2225	9866
Кричим	4600	2231	306	2063
Куклен	3916	2413	253	1250
Лъки	1343	809	34	500
Марица	20042	12471	1230	6341
Перушица	2628	1441	154	1033
Пловдив	207733	143667	9729	54337
Първомай	12749	6956	1052	4741
Раковски	16300	10161	853	5286
Родопи	19956	13060	1101	5795
Садово	9155	4555	817	3783
Сопот	5326	3596	294	1436
Стамболийски	10913	6443	889	3581
Съединение	5315	3103	392	1820
Хисаря	5914	3561	298	2055